

KADERNOTA 2026-2029

**MOOI+
DICHTBIJ**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding.....	3
Leeswijzer	4
IN VOGELVLUCHT	5
KADERNOTA 2026-2029	7
1 Ontwikkelingen Kadernota 2026-2029	8
1.1 Raadsbesluiten tot 1 mei 2025	8
1.2 Autonome ontwikkelingen	9
1.3 Gemeentefonds	11
1.4 Ombuigingen.....	12
1.5 Beleidsmaatregelen kostenneutraal	15
1.6 Beleidsmaatregelen nieuw/aangepast	16
1.7 Eindsaldo Kadernota.....	19
2 Reserves en weerstandsvermogen	20
3 Risico's en kansen.....	21
4 Voorstel aan de raad	23
Bijlagen.....	24
Bijlage 1: Gemeentefonds	24

Inleiding

Hierbij bieden wij u, net als vorig jaar, een compacte kadernota aan. 3 april jl. hebben wij een presentatie aan u verzorgd waarin wij mogelijke ombuigingsmaatregelen in relatie tot het ravijnjaar en het negatieve, financiële perspectief voor de daaropvolgende jaren hebben geschetst. In de tussentijd is er een krachtige lobby vanuit de Nederlandse gemeenten geweest om onder meer compensatie te verkrijgen voor het 'ravijnjaar' en voor de ongecontroleerde kostentoename in de jeugdzorg. Het resultaat daarvan is terug te vinden in de meicirculaire, waarbij opgemerkt wordt dat de compensatie voor de kosten in de jeugdzorg alleen voor 2026 en 2027 gelden. Daarmee lijkt het financieel perspectief voor de korte termijn sterk verbeterd, maar meerjarig ligt er nog steeds een structurele ombuigingsopgave.

De keuze voor een beleidsarme kadernota is vooral ingegeven door het geschetste financiële perspectief, maar ook omdat er nog veel energie en aandacht gaat uit naar de opbouw van de nieuwe gemeentelijke organisatie. Mede daardoor zijn de te maken beleidskeuzes zeer beperkt. Wat mogelijk een positief effect kan hebben zijn de regiodeal gelden. Voor de gemeente Achtkarspelen wordt dit geschat op 3.3 miljoen. Met deze gelden kan bekeken worden of bestaand beleid, wat reeds is opgenomen in de begroting, hieruit gedekt kan worden. Dit moet nader worden uitgewerkt in de begroting.

Deze compacte kadernota 2026-2029 moet u beschouwen als een kadernota met daarin maatregelen om een sluitende begroting 2026 aan de raad aan te kunnen bieden.

Deze kadernota is een vooruitblik op de begroting 2026. Ontwikkelingen na deze nota en voor het vaststellen van de begroting worden nog opgenomen in de definitieve begroting die in november wordt behandeld.

Het is gelukt om u voor 2026 een Kadernota met een positief saldo te presenteren. Hier is op ingezet omdat een sluitende begroting 2026 maakt dat we niet onder het preventief toezicht van de provincie gaan vallen. Onverlet blijft dat er meerjarig nog de nodige risico's zijn die financieel nadelig kunnen uitpakken. Dat maakt dat ombuigingen noodzakelijk blijven.

Daarom willen we tijdens de behandeling van deze kadernota graag in gesprek over mogelijke oplossingen die leiden tot een beter perspectief voor de jaren na 2026.

Leeswijzer

Vooraf

De Kadernota is het belangrijkste instrument in de planning- en control cyclus. Daarmee kan de raad sturen op de inhoud van de begroting 2026 en volgende jaren.

BELEIDSVOORSTELLEN

In de Kadernota staan voorstellen voor ombuigingen. Daarnaast zijn er enkele autonome ontwikkelingen en zeer beperkt nieuw of gewijzigd beleid. De raad geeft richting en bepaalt welke projecten en beleidsvoorstellen voorrang moeten krijgen. En daarmee legt de raad de basis voor de verdere uitwerking van de begroting 2026-2029.

FINANCIEEL

In de Kadernota proberen we ook inzicht te geven in de financiële ruimte voor 2026 en verdere jaren. Het is belangrijk om tot een structureel sluitende begroting te komen. Een aantal ombuigingen zijn nu globaal opgenomen en zullen richting de begroting in meer detail worden uitgewerkt. Ook is het van belang om aan de hand van de kadernota kaders mee te geven voor een sluitend meerjarenperspectief. We zullen na het vaststellen van de Kadernota 2026-2029 met voorstellen komen die we gaan bespreken met de raad zodat we in de Kadernota 2027-2030 meer structurele bezuinigingsvoorstellen voorleggen.

Cijfers en tabellen zijn als volgt te interpreteren:

- Alle bedragen in de tabellen moeten x € 1.000 gelezen worden;
- Een positief bedrag = voordelig, een negatief bedrag = nadelig.

VERTALING IN DE BEGROTING

In de begroting 2026 worden alle voorstellen verwerkt die door de raad positief zijn beoordeeld. Verder worden de ontstane ontwikkelingen ná de behandeling van de Kadernota meegenomen.

We wensen u veel leesplezier!

IN VOGELVLUCHT

Vertrekpunt voor deze Kadernota

Het vertrekpunt voor deze Kadernota is de meerjarenreeks 2026-2029 uit de vastgestelde begroting 2025-2028.

(Alle bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo begroting 2025-2028	-3.277	-4.978	-4.258	-4.258

Uitgangspunten Kadernota

Voor het meerjarenperspectief voor de begroting 2026-2029 koersen we vanuit deze Kadernota op een structureel sluitende begroting voor het jaar 2026. Hiermee voldoen we aan het toetsingskader van de provincie om voor 2026 onder repressief toezicht te kunnen vallen. Onverlet blijft dat er meerjarig nog de nodige risico's zijn die financieel nadelig kunnen uitpakken. Dat maakt dat ombuigingen noodzakelijk blijven.

Voor de Kadernota zijn de volgende kaders en uitgangspunten gehanteerd, zoals ook afgestemd met directie en college.

Kaders

- Prio 1: sluitend maken 2026
- Prio 2: meerjarig structureel sluitende begroting t/m 2029, incl. ingrijpende maatregelen

Uitgangspunten/voorstellen

- We ramen met risico: krap begroten, beter sturen. Risico's in risicoparagraaf opnemen
- We indexeren niet tenzij wettelijk niet anders kan; wordt er wel geïndexeerd, dan wordt dit apart inzichtelijk gemaakt en ter besluitvorming voorgelegd.
- We nemen geen kostenstijging jeugd meer op, tot Rijk uitkomst van Ark verwerkt. Overschrijding nemen we als incidenteel (we nemen geen ombuigingen op omdat we de kostenstijgingen ook niet opnemen)
- Als we extra inkomsten krijgen voor stijging van kosten dan nemen we beide op
- Vanaf heden kan nieuw beleid of uitzetting alleen als we dit inwisselen voor oud beleid
- 10% bezuiniging subsidies. Geen indexen, clausule opnemen in beschikkingen. Dit uitgangspunt is niet geëffectueerd in deze Kadernota.
- Organisatiemaatregelen intern; besparing fte's kan niet los gezien worden van de takendiscussie.
- Het beoordelen van incidentele investeringen om structureel te kunnen ombuigen.

Indexering en prijscompensatie

Eerder dit jaar zijn op de LIS de uitgangspunten voor de Kadernota 2026-2029 en de begroting 2026-2029 geagendeerd. Voor de berekening van het netto-effect van de meicirculaire voor deze kadernota houden we door middel van stelposten rekening met de verwachte loon en prijsstijgingen. Namelijk:

- Cao-loonontwikkeling 3,8% structureel vanaf 2026;
- BVO ICT 3% structureel vanaf 2026;
- Subsidies 0%, tenzij...;
- Overige prijsontwikkelingen; 0% tenzij... Per budget bekijken en marktconform.

Algemene uitkering (AU) - nieuw beleid

Indien voor nieuw beleid vanwege taakmutaties vanuit het Rijk financiële middelen opgenomen zijn in de algemene uitkering, gaan we uit van een budgettair neutraal effect op het saldo.

Algemene uitkering (AU) - ontwikkelingen in bestaand beleid:

Voor loon- en prijsontwikkelingen zijn financiële middelen opgenomen in de algemene uitkering. Op basis hiervan reserveren we een bedrag in de Kadernota.

Programma's - beleidsmatig

Gegeven de financiële ontwikkelingen is deze Kadernota beleidsarm. Om die reden zijn er geen grote beleidsontwikkelingen te verwachten voor de verschillende programma's. Verderop in deze Kadernota wordt bij het onderdeel 'nieuw of gewijzigd beleid' beschreven welke ontwikkelingen relevant zijn.

Kadernota – tabel

Deze Kadernota in één oogopslag geeft u informatie over de effecten van bestaand en nieuw of gewijzigd beleid voor de komende jaren van de gemeente Achtkarspelen.

KADERNOTA 2026 - 2029 IN ÉÉN OOGOPSLAG				
Deze Kadernota in één oogopslag geeft u informatie over de effecten van bestaand en nieuw of gewijzigd beleid voor de komende jaren van de gemeente Achtkarspelen				
(Alle bedragen x € 1.000).				
	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo begroting 2025-2028	-3.277	-4.978	-4.258	-4.258
Raadsbesluiten tot 1 mei 2025	-87	-87	-59	-59
Nieuw startsaldo Kadernota 2026-2029	-3.364	-5.065	-4.317	-4.317
Autonome ontwikkelingen	-2.077	-2.077	-2.077	-2.077
Gemeentefonds	4.913	5.226	2.894	3.831
Ombuigingen	1.580	1.655	1.685	1.655
Ontwikkelingen nieuw of gewijzigd beleid	-245	-313	-313	-313
Eindsaldo Kadernota	807	-574	-2.128	-1.221

KADERNOTA 2026-2029

1 Ontwikkelingen Kadernota 2026-2029

1.1 Raadsbesluiten tot 1 mei 2025

Het startpunt van de Kadernota 2026-2029 is de begroting 2025-2028. Vanaf het moment van het vaststellen van de begroting 2025-2028 tot aan het moment van het opstellen van de Kadernota 2026-2029 worden door de raad nog besluiten genomen die effect hebben op de jaren 2026 en verder. Deze raadsbesluiten, genomen tot 1 mei 2025, worden hierover toegelicht. Deze zijn al door de raad geaccordeerd.

8K: Raad 19-12-2024; Voortzetting samenwerking EuropaPact Fryslân (KN 2025 - 2028; 00.02)

Bedrag

incidenteel € 28.228 nadelig

De ANNO gemeenten hebben sinds 2022 voor een periode van twee jaar deelgenomen aan EuropaPact (voorheen Friese Projectenmachine). Het samenwerkingsverband van de provincie, Friese gemeenten en maatschappelijke organisaties om kansen die Europese agenda's Fryslân bieden te verzilveren. Deze termijn is inmiddels verstreken en we hebben de balans opgemaakt over onze deelname vanuit de ANNO-regio. Willen we hier meerwaarde uit gaan halen in de regio, dan moeten we hier samen in op blijven trekken. Als het gaat om samenwerking in Europese programma's is het college van mening dat je op Europese thema's minimaal als regio (ANNO-verband), bij voorkeur op Friese schaal, samen een strategie moet maken. Onze deelname in EuropaPact Fryslân met de ANNO-gemeenten willen we om die reden continueren. Ons streven is om de ambtelijke inzet op Europa vanuit de ANNO-gemeenten zoveel mogelijk te bundelen. Daarvoor is het helder dat er personele capaciteit nodig is om de samenwerking met EuropaPact te laten vliegen. We maken ons hard voor een gezamenlijke strategie, agenda en ambtelijke inzet (een aanspreekpunt). Bij voorkeur op Friese schaal, maar minimaal op regionaal formaat. De kosten hiervan bedragen een jaarlijkse bijdrage van € 1 per inwoner en zijn opgenomen in de begroting 2025-2028.
[Kadernota nr. 00.02]

8K: Raad 16-4-2025; Inrichten personeelsadministratie in de nieuwe organisatie

Bedrag

Structureel € 59.000 nadelig

Met de ontvlechting zijn de personeelsbudgetten vanuit de Werkmaatschappij overgekomen naar de gemeente. Met deze begrotingswijziging richten wij onze eigen personeelsadministratie in.

Samenvatting in tabel

(Alle bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Raadsbesluiten tot 1 mei 2025				
Incidenteel				
8K: Raad 19-12-2024; Voortzetting samenwerking EuropaPact Fryslân (KN 2025 - 2028; 00.02)	-28	-28	-	-
Subtotaal incidenteel	-28	-28	-	-
Structureel				
8K: Raad 16-4-2025; Inrichten personeelsadministratie in de nieuwe organisatie	-59	-59	-59	-59
Subtotaal structureel	-59	-59	-59	-59
Saldo raadsbesluiten tot 1 mei 2025	-87	-87	-59	-59

1.2 Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen kenmerken zich door het ontbreken van een keuze of de ontwikkeling zich voordoet of niet. Het komt op ons af, vaak door een wettelijke taak of contractuele verplichting.

Personele ontwikkelingen

Bedrag

structureel € 500.000 nadelig
incidenteel € 206.000 nadelig

Mede door personele krapte, is het nog niet gelukt om de personeelsbegroting te actualiseren voor 2025 e.v. Dit betekent dat er in de huidige begroting nog geen rekening is gehouden met o.a. garantieschalen en een eventuele woon-werkkostenregeling. Wij verwachten hierin een uitzetting van de huidige personele begroting. Richting de begroting 2026-2029 zal dit verder zijn uitgewerkt en worden de werkelijke kosten opgenomen.

Onderdeel van de personele ontwikkelingen is ook de GIS-medewerker. Met het voortzetten van GIS (gebiedsteammedewerker in de scholen) wordt ingezet op preventie en een betere verbinding en samenwerking tussen onderwijs en zorg. Hierdoor hoeft minder gebruik gemaakt te worden van specialistische jeugdzorg. De raad heeft in 2024 besloten de GIS aanpak voor 2025 en 2026 te faciliteren. Om hier uitvoering aan te geven wordt € 206.000 aangevraagd. Voor 2026 verwachten wij hier nog onvoldoende resultaat uit te behalen, om dit cf. uitgangspunten budgetneutraal op te nemen. Vanaf 2027 zou deze investering zich moeten terugverdienen door een afname voor het aantal doorstromingen naar specialistische jeugdzorg en daarom wordt GIS vanaf 2027 budgetneutraal verwerkt.

Tekorten Jeugdzorg

Bedrag

structureel € 1.544.000 nadelig

Binnen de Jeugdzorg hebben we al jaren te maken met tekorten. Hiervoor zijn verschillende oorzaken aan te wijzen, zoals: toename jeugdigen in jeugdzorg, stijging van de prijzen, hogere profiel/intensiteit combinaties (type zorg) en een nieuwe inkoop. Omdat de huidige begroting hier nog niet op is afgesteld, stellen wij voor de begroting op te hogen naar niveau realisatie 2024, verhoogd met een index van 5% per jaar voor 2025 en 2026. Vanuit het Gemeentefonds worden we ook weer deels gecompenseerd voor de toegenomen kosten in de jeugdzorg.

Budget juridische kosten afdeling VTH

Bedrag

structureel € 5.000 nadelig

In het kader van de ombuigingen hebben we 'operatie stofkam' gehad. We hebben een analyse gemaakt van de budgetten en daar waar al een paar jaar sprake is van onderuitputting van de budgetten hebben we deze aangescherpt. Zo begroten we met meer risico.

Bij de analyse van de budgetten werd ook het tegengestelde duidelijk, namelijk dat er voor juridische kosten bij de afdeling VTH geen budget was terwijl er jaarlijks wel kosten worden gemaakt voor juridische procedures.

Uitvoering Wet Bibob

Bedrag

structureel € 5.000 nadelig

Doel van de Wet Bibob is het voorkomen dat de overheid onbedoeld criminaliteit faciliteert. Bij het vaststellen van beleidsregels in 2017, is geen budget gevraagd. Bij nader Bibob-onderzoek bij het Landelijk Bureau Bibob worden echter wel kosten gemaakt.

Verhoging kosten inspecties voorzieningen gastouders**Bedrag****structureel € 18.000 nadelig**

De gemeente is wettelijk verplicht om toezicht te houden op de gastouderopvang. De GGD voert dit toezicht voor de gemeente uit volgens artikel 1.61 Wet kinderopvang. Sinds 1 januari 2023 zijn gemeenten verplicht jaarlijks ten minste 50% van de geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang te inspecteren. Dit bedrag is voor 2025 in de begroting opgenomen. Met deze kadernota nemen we dit ook op voor de jaren 2026 en verder.

Buurtbus Buitenpost Grootegast**Bedrag****structureel € 5.000 nadelig**

Samen met de gemeente Westerkwartier zorgen we voor de cofinanciering voor dit project. Provincie betaalt 40% en beide gemeenten allebei 30%. Wanneer er geen budget beschikbaar wordt gesteld gaan de kosten t.l.v. het resultaat, i.v.m. de cofinanciering moeten deze kosten worden betaald.

Samenvatting in tabel

(Alle bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Autonome ontwikkelingen				
Incidenteel				
Personele ontwikkelingen (GIS)	-206	-	-	-
Subtotaal incidenteel	-206	-	-	-
Reservedekking*				
Personele ontwikkelingen (GIS)	206	-	-	-
Subtotaal reserves	206	-	-	-
Structureel				
Personele ontwikkelingen	-500	-500	-500	-500
Tekorten Jeugdzorg	-1.544	-1.544	-1.544	-1.544
Budget juridische kosten afdeling VTH	-5	-5	-5	-5
Uitvoering Wet Bibob	-5	-5	-5	-5
Verhoging kosten inspecties voorzieningen gastouders	-18	-18	-18	-18
Buurtbus Buitenpost Grootegast	-5	-5	-5	-5
Subtotaal structureel	-2.077	-2.077	-2.077	-2.077
Saldo autonome ontwikkelingen	-2.077	-2.077	-2.077	-2.077

* Van incidentele baten en lasten is de afspraak dat de dekking vanuit de algemene reserve komt. Daarmee komen deze posten budgetneutraal in de begroting.

1.3 Gemeentefonds

Elk jaar is de inhoud van de meicirculaire van het ministerie van BZK van groot belang voor de inkomstenkant van de gemeentebegroting. In deze circulaire schetst het ministerie namelijk de financiële kaders die gelden voor de nieuwe begrotingsjaren. In de meicirculaire worden de effecten van de Voorjaarsnota verwerkt. Hieronder ziet u de financiële vertaling van de grootste effecten van de meicirculaire. Voor een nadere duiding van de verschillende regels, verwijzen wij naar bijlage 1 over het Gemeentefonds.

Algemeen

Vooraf vanwege de extra middelen voor Jeugd, het 'doorschuiven' van de hervormingsagenda en het dempen van het ravijnjaar valt de meicirculaire voor de jaren 2026 en 2027 positief uit. In de jaren na 2027 zien we weer een terugval. Dit vooral vanwege het feit dat de hervormingsagenda tot uitvoering is gekomen en de uitkering voor Jeugdzorg worden gekort vanwege de invoering van een eigen bijdrage. Dit maakt de ombuigingsopdracht weliswaar kleiner, maar met alle risico's in achtneming, zijn vanaf 2027 ombuigingen nog steeds noodzakelijk om tot een sluitende begroting te komen. We willen hierbij ook verwijzen naar de PM posten en de risicoparagraaf waarin de risico's nader worden geduid.

Samenvatting in tabel

(Alle bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Gemeentefonds				
Incidenteel				
-	-	-	-	-
Subtotaal incidenteel	-	-	-	-
Structureel				
Compensatie lonen en prijzen	677	668	711	792
Reservering voor loon en prijsontwikkeling	-677	-668	-711	-792
Ontwikkeling uitkering(sbasis)	607	654	683	737
Demping terugval gemeentefonds (ravijnjaar)	755	784	777	791
Tekorten Jeugdzorg	791	781	791	801
Ingroeipad maatregelen Hervormingsagenda	940	836	62	62
Hervormingsagenda Jeugd	629	472	550	612
Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	336	-	-	-
Overige mutaties	855	1.699	31	828
Taakmutaties	57	57	57	57
Reservering voor taakmutaties	-57	-57	-57	-57
Subtotaal structureel	4.913	5.226	2.894	3.831
Saldo Gemeentefonds	4.913	5.226	2.894	3.831

De compensatie voor kosten jeugdzorg moet in samenhang gezien worden met de bedragen zoals vermeld bij 'ingroeipad maatregelen Hervormingsagenda'. Dan ziet u dat vanaf 2028 de kosten jeugdzorg niet meer gecompenseerd worden.

1.4 Ombuigingen

Hieronder worden achtereenvolgens mogelijke maatregelen opgesomd die het begrotingssaldo positief beïnvloeden (ombuigingen). In de presentatie van april hadden we nog een aantal financieel technische maatregelen opgenomen, namelijk een uitname van 1.5 miljoen uit de algemene reserve en een bedrag van € 400.000 vanuit het btw-compensatiefonds. Deze financieel technische maatregelen (die veelal als 'noodmaatregel' kunnen worden ingezet) hebben we nu laten vervallen gegeven het effect van de meicirculaire.

Beleidsmatige ombuigingen

Verhoging OZB-tarieven met 10 %

Bedrag

structureel € 730.000 voordelig

De afgelopen jaren is de OZB met niet meer dan met het inflatiepercentage verhoogd. Met ingang van het begrotingsjaar 2025 is besloten om de OZB met 2.5% extra te verhogen per jaar.

Vanwege het feit dat de woningwaardes in onze gemeente relatief laag zijn en de gemeente niet veel andere inkomstenbronnen heeft die ze kan beïnvloeden, is de 'OZB-knop' een van de weinige knoppen waaraan kan worden gedraaid. Dit in combinatie met het negatief financieel perspectief maakt dat een substantiële verhoging onontkoombaar is.

Met een verhoging van 10% worden de ozb-aanslagen weliswaar hoger, maar vanwege relatief lage woningwaardes, is de absolute stijging in euro's beperkt.

Betere monitoring en versoberen verstrekkingen WMO

Bedrag

structureel € 300.000 voordelig

Binnen WMO kan door strakkere en consequente sturing op de verstrekking van hulpmiddelen verwachten we dat er een ombuiging gerealiseerd kan worden van € 300.000.

Eerstelijnsvoorzieningen structureel verlagen

Bedrag

structureel € 108.000 voordelig

Het budget voor toegang- en eerstelijnsvoorzieningen (preventieve zorg) wordt al meerdere jaren niet aangesproken omdat preventie al onderdeel is van het integrale sociaal domein budget. Hier staat structureel € 108.000 begroot en dit budget kan vrijvallen.

Begeleiding vluchtelingen

Bedrag

structureel € 50.000 voordelig

Dit budget is bedoeld voor "oude wetters". Begeleiding en meer van vluchtelingen voor de implementatie van de wet inburgering 2021. Die vluchtelingen kent de gemeente Achtkarspelen nog nauwelijks en met ingang van medio 2027 helemaal niet meer. De kosten die gepaard gaan met deze vluchtelingen zijn heel laag en belanden vaak op wet inburgering. Daarom is dit budget niet langer nodig.

Verlaging bijdrage Caparis (WSW)**Bedrag****structureel € 200.000 voordelig**

Met ingang van 2025 is een andere prijs per WSW'er afgesproken met Caparis. Dit is voortaan de bijdrage die de gemeente per SE ontvangt van het Rijk. Dit is een gunstiger afspraak dan voorheen en leidde tot een gunstige aanpassing van het budget met € 241.000 voor 2025. Een vergelijkbare aanpassing kan gemaakt worden voor 2026 en verder. Hierbij moet de kanttekening worden geplaatst dat de WSW een sterfhuiskonstructie is, er stromen alleen mensen uit, niet meer in. Oftewel, het aantal WSW'ers neemt af. De kosten per WSW'er nemen wel toe, maar hiervoor worden we gecompenseerd vanuit het Gemeentefonds.

Kosten ondernemingsraad**Bedrag****structureel € 107.000 voordelig**

In de huidige meerjarenbegroting zijn de extra uren voor de OR-taken bovenformatief gebudgetteerd. Door deze taken binnenformatief (geen extra inhuur noodzakelijk) op te lossen kan er € 107.000 omgebogen worden.

Kosten bestuur**Bedrag****structureel € 75.000 voordelig**

Door de formatie van het college te verlagen met 1 fte, is er een ombuigingsmogelijkheid van € 150.000 op jaarbasis, waarvan € 75.000 per 2026.

Verlaging onderhoudskosten recreatieve voorzieningen**Bedrag****structureel € 10.000 voordelig**

Afgelopen jaren is gebleken dat er minder onderhoud aan recreatieve voorzieningen nodig was dan vooraf ingeschat. In het budget is rekening gehouden met onvoorziene onderhoudskosten door bijvoorbeeld vernielingen. Doordat hier weinig sprake van is, wordt het jaarlijkse onderhoudsbudget niet volledig besteed. Het onderhoudsbudget van de recreatieve voorzieningen wordt naar beneden bijgesteld met € 10.000.

Controles op het naleefgedrag van schenken onder 18**Bedrag****structureel € 30.000 voordelig**

De controles op het naleefgedrag van schenken onder 18 is eens in de twee jaar. In de meerjarenbegroting staat dit bedrag vanaf 2027 elk jaar opgenomen. Oftewel; In de even jaarschijven worden de lasten hiervoor niet meer opgenomen.

Samenvatting in tabel

(Alle bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Ombuigingen				
Incidenteel				
-	-	-	-	-
Subtotaal incidenteel	-	-	-	-
Structureel				
Verhoging OZB-tarieven met 10 %	730	730	730	730
Betere monitoring en versoberen verstrekkingen WMO	300	300	300	300
Eerstelijnsvoorzieningen structureel verlagen	108	108	108	108
Begeleiding vluchtelingen	50	50	50	50
Verlaging bijdrage Caparis (WSW)	200	200	200	200
Kosten ondernemingsraad	107	107	107	107
Kosten bestuur	75	150	150	150
Verlaging onderhoudskosten recreatieve voorzieningen	10	10	10	10
Controles op het naleefgedrag van schenken onder 18	-	-	30	-
Subtotaal structureel	1.580	1.655	1.685	1.655
Saldo ombuigingen	1.580	1.655	1.685	1.655

1.5 Beleidsmaatregelen kostenneutraal

Voortzetten inzet 1 fte POH-Jeugd **Bedrag**

incidenteel € 90.000 neutraal

Met de inzet van 1 fte POH-jeugd voor 2026 wordt de inzet van een praktijkondersteuner binnen huisartsenpraktijken voortgezet. Deze inzet is gericht op vroegsignalering, lichte ondersteuning, het voorkomen van zwaardere jeugdhulp en werkt daardoor kostenbesparend. Om hier verder uitvoering aan te geven wordt € 90.000 aangevraagd. Hier staat tegelijkertijd een besparing van € 90.000 tegenover (preventie). Dit voorstel verloopt daarmee kostenneutraal.

WMO algemeen budget **Bedrag**

structureel € 4.000 neutraal

In het kader van de WMO is er behoefte aan (preventieve) bijeenkomsten. Bijeenkomsten die voorlichting geven en WMO-kosten voorkomen. De WMO kent hier momenteel geen budget voor, hier is wel behoefte aan. Wij verwerken deze uitzetting vooralsnog budgetneutraal.

Samenvatting in tabel

(Alle bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Beleidsmaatregelen kostenneutraal				
Incidenteel				
Voortzetten inzet 1 fte POH-Jeugd	-	-	-	-
Subtotaal incidenteel	-	-	-	-
Structureel				
WMO algemeen budget	-	-	-	-
Subtotaal structureel	-	-	-	-
Saldo beleidsmaatregelen kostenneutraal	-	-	-	-

1.6 Beleidsmaatregelen nieuw/aangepast

Deze Kadernota beleidsarm is opgesteld, desalniettemin treft u de beleidsmaatregelen die de organisatie noodzakelijk acht.

Urgentieverordening

Bedrag

structureel € 20.000 nadelig

Volgens het collegebesluit van 15 januari 2025 hebben gemeenten in Fryslân gekozen voor samenwerking aan een regionale urgentieregeling, met als doel transparantie en rechtszekerheid voor woningzoekenden te waarborgen. Daarmee anticiperen de Friese gemeenten op de aankomende verplichting vanuit de Wet versterking regie volkshuisvesting. Aan dit besluit zijn structurele kosten verbonden als bijdrage aan centrumgemeente Leeuwarden die dit onderwerp voor de Friese gemeenten trekt en uit gaat voeren (per 1-1-2026). Het Rijk stelt geld voor deze nieuwe gemeentelijke taak beschikbaar, maar niet genoeg voor de volledige uitvoering ervan. De gemeenteraad heeft in een zienswijze aangegeven dat in de uitvoering gestreefd moet worden naar het gebruiken van het door het Rijk beschikbaar gestelde bedrag, en de gemeentelijke extra bijdrage zo laag mogelijk moet blijven. Op dit moment lijkt er € 20.000 meer nodig te zijn dan wij van het Rijk krijgen.

Opstellen volkshuisvestingsprogramma

Bedrag

incidenteel € 25.000 nadelig

De Wet Versterking Regie Volkshuisvesting, ook bekend als de WVRV, heeft als doel de regie en samenwerking op het gebied van volkshuisvesting te versterken. Deze Wet wordt van kracht om de uitdagingen op de woningmarkt aan te pakken en ervoor te zorgen dat er voldoende passende en betaalbare woningen beschikbaar zijn voor alle burgers. Het kerninstrument in de Wet is het Volkshuisvestingsprogramma. 2 jaar na intreding van de wet moet elke gemeente een Volkshuisvestingsprogramma opgesteld hebben. Op 17 april is na consultatie een gewijzigd wetsvoorstel naar de Tweede Kamer gestuurd welke in de week van 26 mei wordt behandeld. De verwachting is dat de wet in 2026 in werking treedt.

Het opstellen van het Volkshuisvestingsprogramma is een vervolg op de actualisatie van de Woonvisie die in 2025 wordt opgesteld. Met het opstellen van het Volkshuisvestingsprogramma krijgen we meer grip op de uitvoering van de woonvisie waarmee we de opgave op de woningmarkt kunnen realiseren en dit heeft een positief maatschappelijk effect.

Voor het opstellen van het Volkshuisvestingsprogramma is eenmalig een budget van € 25.000 benodigd.

Nota Kapitaalgoederen

Bedrag

incidenteel € 75.000 nadelig

In de nota kapitaalgoederen is vastgelegd hoe de gemeente herleidbaar, doelgericht en efficiënt haar kapitaalgoederen onderhoudt. Dit zijn alle onderdelen in de openbare ruimte zoals wegen, bruggen en speeltoestellen, maar ook groen, openbare verlichting, baggeren, kunstwerken en MJOP-gebouwen. De huidige Nota Kapitaalgoederen loopt van 2022-2026. Om voor 2027 een nieuwe Nota aan de raad te kunnen presenteren, moeten we de inventarisatie en verkenning opstarten waarna de nieuwe Nota opgesteld kan worden. Om dit te realiseren hebben we een budget nodig voor externe advisering, deze expertise hebben we niet in "huis". De bedoeling is om de Nota in het derde kwartaal van 2026 aan de raad te kunnen voorleggen.

Jongerenwerk **Bedrag**

structureel € 68.000 nadelig

In de raadsvergadering van 11 juli 2024 is een motie ingediend om het gebiedsteam in de scholen (GIS) en het jongerenwerk in het voortgezet onderwijs structureel te verlengen. In de collegevergadering van 5 november 2024 is besloten om extra inzet jongerenwerk in het voortgezet onderwijs incidenteel met 2 jaar voort te zetten in de periode 2025-2026. Voor de periode 2027 en verder is de wens extra jongerenwerk in het voortgezet onderwijs structureel in te zetten.

Pro memorie (PM) mutaties **Bedrag**

incidenteel € 150.000
structureel € 225.000

Hieronder volgen enkele mutaties die richting de begroting nog verder uitgewerkt dienen te worden, maar waarvan zeker is dat hier nog lasten uit voortvloeien. Om een zo volledig mogelijk eindsaldo te schetsen, is ervoor gekozen om deze pro memorie posten te bundelen en hier alvast een geschat en indicatief bedrag aan te koppelen. Dit bedrag zal met de begroting bijgesteld moeten worden aan de hand van de definitieve ontwikkelingen per onderdeel.

Schuld en armoede

structureel

Schuld en armoede komt door autonome ontwikkelingen naar verwachting structureel € 72.000 tekort voor 2026 en verder. Bij de begroting moet dit duidelijk worden.

Vroegsignalering

structureel

Bij vroegsignalering met betrekking tot schuldproblematiek is sprake van een hoge workload. Richting de begroting zoeken we uit waar dit door komt en of dit richting de begroting nog tot extra middelen moet leiden om de dossiers op te pakken.

Leerlingenvervoer

structureel

Op dit moment is er een structureel tekort van € 55.000 euro op leerlingenvervoer. Daarom moet voor de begroting een structurele uitzetting van leerlingenvervoer opgenomen worden. De exacte omvang wordt de komende maanden duidelijk omdat er op dit moment in de regio nieuw beleid wordt opgesteld. Eind december wordt dit nieuwe beleid aan de raad voorgelegd.

Toekomstbestendige buitensportaccommodaties

incidenteel

Om de buitensportaccommodaties in de toekomst op niveau te houden wordt, in samenspraak met de verenigingen, gewerkt aan nieuw beleid hiervoor. Zodra de uitgangspunten hiervoor helder zijn, worden de toekomstige onderhoudsverplichtingen in beeld gebracht.

Bijstelling begrote baat leges drank-, horeca- en evenementenvergunningen **structureel**

Op dit moment zijn niet alle leges kostendekkend. Dit geldt onder andere voor drank, horeca en evenementen. Richting de begroting moet uitgewerkt worden waar we staan en of bijstelling van beleid nodig is om tot kostendekkende leges te komen.

Investering meetapparatuur

structureel

In de werkmaatschappij werd bij bepaalde teams gebruikt gemaakt van apparatuur, zoals meetinstrumenten. Beide gemeenten zijn in overleg over hoe gezamenlijk gebruik gemaakt kan worden van deze apparatuur. Mogelijk dat dit nog financiële consequenties heeft. Bij de begroting moet dit duidelijk worden.

Hogere OZB-inkomsten als gevolg van uitbreiding woningvoorraad

structureel

Door de te verwachten uitbreiding van de woningvoorraad, verwachten we hogere OZB-opbrengsten. In de begroting 2026-2029 wordt dit nader geconcretiseerd.

Samenvatting in tabel

(Alle bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Beleidsmaatregelen nieuw/aangepast				
Incidenteel				
Opstellen volkshuisvestingsprogramma	-25	-	-	-
Nota Kapitaalgoederen	-75	-	-	-
Jongerenwerk	-68	-	-	-
Pro memorie mutaties	-150	-	-	-
Subtotaal incidenteel	-318	-	-	-
Reservedekking*				
Opstellen volkshuisvestingsprogramma	25	-	-	-
Nota Kapitaalgoederen	75	-	-	-
Jongerenwerk	68	-	-	-
Pro memorie mutaties	150	-	-	-
Subtotaal reserves	318	-	-	-
Structureel				
Urgentieverordening	-20	-20	-20	-20
Jongerenwerk	-	-68	-68	-68
Pro memorie mutaties	-225	-225	-225	-225
Subtotaal structureel	-245	-313	-313	-313
Saldo beleidsmaatregelen nieuw/aangepast	-245	-313	-313	-313

* Van incidentele baten en lasten is de afspraak dat de dekking vanuit de algemene reserve komt. Daarmee komen deze posten budgetneutraal in de begroting.

1.7 Eindsaldo Kadernota

Het saldo van de Kadernota na verwerking van al hetgeen vermeld in deze Kadernota is als volgt.

Samenvatting in tabel

(Alle bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Samenvatting Kadernota				
Begrotingssaldo begroting 2025-2028	-3.277	-4.978	-4.258	-4.258
Som van alle incidentele mutaties	-552	-28	-	-
Som van alle reservemutaties	524	-	-	-
Som van alle structurele mutaties	4.112	4.432	2.130	3.037
Subtotaal alle mutaties Kadernota	4.084	4.404	2.130	3.037
Eindsaldo Kadernota 2026-2029	807	-574	-2.128	-1.221

2 Reserves en weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre de gemeente financieel in staat is om onvoorziene gebeurtenissen op te vangen. Weerstandsvermogen onderscheiden we in twee delen:

- Weerstandscapaciteit;
- Risicobeheersing.

Met weerstandscapaciteit bedoelen we alle middelen en mogelijkheden waarmee de gemeente onvoorziene kosten op kan vangen. Dat geldt bijvoorbeeld voor alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen maar die gevolgen kunnen hebben op de financiële positie van de gemeente. Weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele weerstandscapaciteit en structurele weerstandscapaciteit.

De reserves beschouwen we als structurele weerstandscapaciteit.

Voor incidentele lasten (looptijd van 1-3 jaar) met betrekking tot diverse onderwerpen in deze Kadernota hanteren wij de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht. In de Algemene Reserve wordt rekening gehouden met deze uitname.

Dit leidt tot de volgende geactualiseerde meerjarige ontwikkeling van de Algemene Reserve waarbij rekening is gehouden met het voorlopige rekeningresultaat 2024.

Meerjarig verloop van de reserves 2026-2027.

Verloop reserve 2026-2027	
Algemene reserve 1 januari 2025	33.454.010
<i>Reserve verloop 2025</i>	
Geraamde uitnames	-6.070.310
Geraamde stortingen	1.458.000
Geraamd rekeningsaldo (begr wijz juni)	630.000
Saldo reservemutaties	-3.982.310
Saldo eind 2025	29.471.700
<i>Reserve verloop 2026</i>	
Geraamde uitnames (vanuit de begroting 2025)	-604.446
Geraamde uitnames (kadernota 2026)	-524.000
Geraamd rekeningsaldo kadernota 2026)	807.000
Saldo reservemutaties	-321.446
Saldo eind 2026	29.150.254

Uit deze Kadernota blijkt dat er nog grote risico's zijn die invloed kunnen hebben op het saldo. Dit betekent dat, als er verder geen aanpassingen/ombuigingen worden doorgevoerd, de reservepositie verslechtert.

Aan de andere kant is ook geen rekening gehouden met incidentele meevallers (zoals bijvoorbeeld opbrengsten uit het grondbedrijf) die de reservepositie positief beïnvloeden.

3 Risico's en kansen

Ten tijde van het opstellen van deze Kadernota zijn een aantal ontwikkelingen nog onvoldoende inzichtelijk. Veel van deze ontwikkelingen gaan de begroting nog beïnvloeden. Deze ontwikkelingen worden ambtelijk gemonitord en krijgen hun vertaling in de begroting 2026-2029 die in november wordt voorgelegd aan de raad. Een aantal van deze ontwikkelingen vormen op dit moment een risico.

Risico's

Kwetsbaarheid organisatie

De ambtelijke organisatie is, mede door nieuwe en onervaren medewerkers, in deze opbouwfase kwetsbaar.

IHP (onderwijs)

De gemeente beschikt op dit moment niet over een geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan (IHP). Onderwijshuisvesting is een wettelijke taak en om de continuïteit van de huisvesting te waarborgen, is een IHP nodig. Eventueel benodigde investeringen zijn nog niet meegenomen in deze Kadernota.

Herijking

Onze gemeente heeft nog steeds te maken met de nadelige gevolgen van de herijking van het Gemeentefonds. Het is nog steeds onduidelijk of en in hoeverre de gemeente hierin wordt tegemoetgekomen.

Gemeentefonds

Voor het meerjarenperspectief wordt in de circulaire van het Rijk onvoldoende aangegeven waar de gemeenten rekening mee kunnen houden. In die zin blijft de algemene uitkering als belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente een risico.

Preventieve maatregelen

Bij de uitgangspunten voor de Kadernota zijn wij ervan uitgegaan dat de kosten voor preventie worden terugverdiend door lagere lasten. Oftewel, deze maatregelen zijn daarom kostenneutraal opgenomen. Kanttekening hierbij is dat de koppeling tussen de preventieve maatregelen en het effect daarvan op de lasten moeilijk meetbaar is.

SPUK-sport

Sinds 1 januari 2019 kunnen gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen de btw die hen in rekening wordt gebracht voor investeringen en exploitatiekosten in sport veelal niet meer in aftrek brengen. Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren, kunnen gemeenten sinds die datum gebruikmaken van de regeling Specifieke uitkering stimulering sport. De huidige regeling van SPUK-sport loopt tot en met 2025. Het ministerie van VWS onderzoekt samen met belanghebbenden hoe gemeenten vanaf 2026 gecompenseerd kunnen worden voor het btw-verlies op sportuitgaven. Zodra er meer informatie beschikbaar is, zullen de gemeenten op de hoogte worden gesteld.

Digitalisering/ICT

Door toename van digitalisering krijgt ICT een steeds grotere rol binnen het gemeentelijk landschap en -dienstverlening. Deze digitalisering heeft niet alleen een impact op het gemeentelijk beheer ervan, maar vraagt ook aandacht voor risicoanalyses en mogelijk aanvullende maatregelen wat betreft informatieveiligheid. De aankomende BIIO2/NIS2 wetgeving geeft hier vervolg aan, waarbij van gemeenten wordt verwacht dat zij meer eigenaarschap nemen betreffende risicosturing en risicocontrole. Dit kan zich vertalen in toename van technische maatregelen met bijkomende investeringen.

Personeel

Per 1 januari is de gemeente zelfstandig geworden waarbij een inschatting is gemaakt welke formatie noodzakelijk is. Dit is een jaar van opbouw, waarbij nog relatief veel externe inhuur noodzakelijk is. Daarbij is de personeelsbegroting 2025 en 2026 nog niet gereed. Dat maakt dat er reëel risico is dat de personeelskosten worden overschreden.

Knaken/taken

Er komen steeds nieuwe wetten, nu al een aantal waarvoor we niet genoeg gecompenseerd worden. Met een krappere begroting is er steeds minder ruimte om dit op te vangen.

Maatstaf 'Gezinnen met lage inkomens' in de algemene uitkering

Een belangrijke maatstaf in de algemene uitkering van het Gemeentefonds voor het onderdeel Jeugd is die van de gezinnen met een laag inkomen.

Volgens de geldende berekeningsmethodiek zou deze maatstaf voor Achtkarspelen hoger moeten zijn dan datgene waarmee in het de uitkering uit het gemeentefonds wordt gerekend. Wij zijn er in de berekeningen van uitgegaan dat deze maatstaf wordt opgehoogd en hebben 50% van de verwachte verhoging meegenomen in onze berekeningen. Er is een risico dat deze maatstaf niet wordt aangepast. Dit betekent dat de uitkering uit het gemeentefonds ca. € 400.000 lager kan uitvallen.

We gaan ervan uit dat hierover meer duidelijk wordt bij de septembercirculaire.

Jeugd

Met betrekking tot het domein Jeugd is bekend dat de kosten al vele jaren hoger zijn dan het daarvoor beschikbare budget. Het is een open-einde financiering en is daarmee een risico op zichzelf.

Investeringsen

Zoals bekend verondersteld mag worden, wijkt de jaarlijkse investeringsplanning behoorlijk af van de daadwerkelijke realisatie van investeringen in enig jaar waardoor de kapitaalslasten mogelijk niet betrouwbaar genoeg in de begroting zitten. Om die reden is er een extern onderzoek gaande om planning en realisatie meer op elkaar te laten aansluiten. Dat raakt ook de systematiek van meerjaren onderhoud en voorzieningen. Voor 2026 verwachten we een meer betrouwbare investeringsbegroting op te kunnen nemen.

Kansen

Regiodeal

De regio heeft inmiddels een bedrag van € 18.000.000 toegezegd gekregen. Voor de gemeente Achtkarspelen wordt dit geschat op € 3.300.000. Momenteel wordt uitgezocht of ook bestaand beleid, wat al in de begroting is opgenomen, hieruit gedekt kan worden om zo de begroting te ontlasten.

4 Voorstel aan de raad

Gelet op de in deze Kadernota geschetste ontwikkelingen stellen wij u voor om:

- Kennis te nemen van de ontwikkelingen in het beleid zoals opgenomen in deze Kadernota 2026-2029, de te verwachten financiële gevolgen uit de aangegeven ontwikkelingen voor de meerjarenbegroting en het voorlopig verwachte meerjarig financieel perspectief;
- Kaders en perspectief te geven aan het college voor wat betreft het meerjarenperspectief vanaf 2027, door het college concreet aan te geven welke ombuigingen en welk nieuw dan wel gewijzigd beleid het college verder mag uitwerken voor de Kadernota en Begroting 2027-2030.

Buitenpost, 3 juli 2025.

Burgemeester en wethouders van Achtkarspelen

Bijlagen

Bijlage 1: Gemeentefonds

Hieronder staat de nadere uitwerking van het Gemeentefonds. Bij de beschrijving van de diverse onderdelen ziet u de landelijke Gemeentefonds bedragen. Vetgedrukt per kopje ziet u het financiële effect voor de gemeente Achtkarspelen in 2026.

Compensatie lonen en prijzen

Bedrag

Structureel € 677.000 voordelig

Het LPO-acces wordt bepaald op basis van de ontwikkeling van het prijs-Bbp van het lopende jaar, waardoor het gemeentefonds op een reëel 'niveau' blijft.

De prijs-Bbp ontwikkeling is gebaseerd op de CEP-raming (Centraal Economisch Plan) van het CPB. In de CEP-raming 2025 is een hogere prijsontwikkeling voorzien, waardoor de prijscompensatie hoger uitpakt ten opzichte van december 2024.

De cumulatieve mutatie voor het prijs deel in de jaren 2025 t/m 2029 en bedraagt € 370 miljoen in 2025, € 449 miljoen in 2026, € 443 miljoen in 2027, € 476 miljoen in 2028 en € 533 miljoen in 2029.

Ontwikkeling uitkering(sbasis)

Bedrag

Structureel € 607.000 voordelig

De uitkeringsbasis stijgt in 2025 als gevolg van ontwikkeling van de volumina van maatstaven. Hierbij spelen onder andere de actualisatie van de raming van de maatstaven huishoudens met een laag inkomen met drempel, laag opleidingsniveau met drempel, de OZB-maatstaven en de neerwaartse bijstelling van de ramingen van het aantal bijstandontvangers (zie tabel 2.5.3) een rol.

Demping terugval gemeentefonds (ravijnjaar)

Bedrag

Structureel € 755.000 voordelig

Er wordt structureel € 424 miljoen beschikbaar gesteld voor de terugval in het gemeentefonds. In 2026 is het een bedrag van € 400 miljoen en voor 2030 en verder een bedrag van € 424 miljoen.

Tekorten Jeugdzorg

Bedrag

Structureel € 791.000 voordelig

De deskundigencommissie Van Ark adviseert om het tekort in het budget voor jeugdzorg in gelijke delen te verdelen over Rijk en gemeente. De structurele kosten voor het Rijk zijn € 414 miljoen. Hierin wordt deels tegemoetgekomen.

Ingroeipad maatregelen Hervormingsagenda

Bedrag

Structureel € 940.000 voordelig

Het ingroeipad van de maatregelen van de Hervormingsagenda wordt verzacht. Hiervoor is in 2026 € 498 miljoen en in 2027 een bedrag van € 447 miljoen beschikbaar. De volledige besparing van de Hervormingsagenda wordt in 2028 gerealiseerd.

Hervormingsagenda Jeugd

Bedrag

Structureel € 629.000 voordelig

Het gaat om een bedrag van € 356 miljoen in 2026 variërend tot € 342 miljoen in 2030. Over de verdeling van een deel van deze middelen vindt nog gesprek plaats. In deze circulaire vindt de verdeling plaats van € 333 miljoen in 2026 tot € 320 miljoen in 2030.

Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo
Bedrag

Structureel € 336.000 voordelig

In de Voorjaarsnota 2023 is besloten dat het abonnementstarief in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 wordt afgeschaft en dat in de plaats daarvan vanaf 2026 de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo opnieuw wordt ingevoerd. Hiervoor wordt het wetsvoorstel Vervanging abonnementstarief Wmo 2015 voorbereid. De inwerkingtreding van deze wet is nu voorzien per 1 januari 2027 in plaats van per 1 januari 2026. Dat betekent dat de besparing van € 225 miljoen voor het jaar 2026, die in de Voorjaarsnota 2023 in het gemeentefonds is verwerkt vervalst.

Overige mutaties
Bedrag

Structureel € 855.000 nadelig

Dit betreft alle overige, 'plussen en minnen' vanuit de meicirculaire.

Taakmutaties
Bedrag

Structureel € 57.000 voordelig

Taakmutaties zijn extra gelden vanuit het Rijk waar één op één een extra taak tegenover staat. Deze gelden worden dan ook, cf. huidige beleid, gereserveerd om de betreffende taak uit te kunnen voeren. Er is met de meicirculaire één taakmutatie toegevoegd. Het gaat om een impulsbudget voor sociale infrastructuur.